

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2015)0036

Burundi: slučaj Boba Rugurike

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2015. o Burundiju: slučaj Boba Rugurike (2015/2561(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Burundiju, osobito onu od 18. rujna 2014. o Burundiju, posebno o slučaju Pierra Clavera Mbonimpaa¹,
- uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua,
- uzimajući u obzir izjavu Vijeća sigurnosti UN-a od 10. travnja 2014. o stanju u Burundiju,
- uzimajući u obzir Sporazum o miru i pomirenju iz Aruše,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. srpnja 2014. o regiji Velikih jezera,
- uzimajući u obzir izvješća Ureda UN-a u Burundiju (BNUB),
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava i o slobodi izražavanja, te zaključke Vijeća iz lipnja 2014. kojima se obvezuje na pojačani rad na području boraca za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,
- uzimajući u obzir mišljenje Nacionalnog savjetodavnog povjerenstva za ljudska prava od 25. travnja 2013.,
- uzimajući u obzir izjavu izaslanstva EU-a u Burundiju od 10. rujna 2014.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0023.

- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su 20. siječnja 2015. vlasti Burundija uhitile i pritvorile borca za ljudska prava Boba Ruguriku, direktora radio stanice Radio Publique Africaine, nakon što je on, nekoliko dana nakon što je njegova radio stanica emitirala niz istražnih izvješća povezanih s ubojstvima triju starijih talijanskih časni sestara, Lucie Pulici, Olge Raschietti i Bernadette Boggian u Kamengeu, gradu sjeverno od Bujumbure, u rujnu 2014., odbio imenovati svoje izvore;
 - B. budući da su izvješća uključivala navode o tome da su u ubojstva umiješani visoki dužnosnici obavještajnih službi kojima je dano pravo da prije emitiranja daju svoj komentar;
 - C. budući da vlasti Burundija nisu iznijele nikakve dokaze koji bi opravdali pritvor g. Rugurike na osnovu „kršenja javne solidarnosti i povjerljivosti istrage, skrivanja zločinca i sudioništva u ubojstvu”; budući da je ovo uhićenje dio niza napada vlade na slobodu izražavanja usmjerenih na novinare, aktiviste i članove političkih stranaka; budući da su ti napadi eskalirali uoči izbora koji bi se trebali održati u Burundiju u svibnju i lipnju 2015. godine;
 - D. budući da se u međunarodnom pravu o ljudskim pravima, između ostalog u Afričkoj povelji o ljudskim pravima i pravima naroda te Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima koje je Burundi ratificirao, jasno navodi da se istražni zatvor mora temeljiti na uvjerljivim i pravno osnovanim optužbama; budući da vlasti Burundija nisu iznijele nikakve dokaze kojima bi se pokazala potreba za pritvaranjem g. Rugurike;
 - E. budući da to nije prvi pokušaj vlade Burundija da spriječi medije i skupine koje se bore za ljudska prava da objave osjetljive informacije i izvješćuju o navodnim zlostavljanjima koje provodi vlada; budući da usprkos tom ustrajnom zlostavljanju novinari nisu prestali dokumentirati sporna pitanja i izvješćivati o njima, a među tim novinarima je Pierre Claver Mbonimpa, vodeći borac za ljudska prava koji je uhićen u svibnju 2014. zbog svojih komentara na radio stanici Radio Publique Africaine i nakon toga oslobođen, iako optužnica protiv njega nije odbačena;
 - F. budući da je u lipnju 2013. Burundi donio restriktivan zakon o tisku kojim se ograničava sloboda medija i raspon tema o kojima novinari smiju izvješćivati te se otvara mogućnost kriminaliziranja izvješćivanja o temama kao što su javni red i sigurnost; budući da se savez novinara Burundija u vezi s tim predmetom obratio Sudu istočne Afrike;
 - G. budući da je donošenje niza restriktivnih zakona pred izbore 2015., među kojima zakon iz travnja 2013., pogoršalo zlostavljanje i prijetnje čije su žrtve od 2010. novinari i ostali koji osuđuju politička ubojstva, korupciju i loše upravljanje zemljom;
 - H. budući da se Burundi nalazi na 142. mjestu od 180 zemalja na svjetskom indeksu slobode medija za 2014. koji su objavili Reporteri bez granica;
 - I. budući da je Reine Alapini-Gansou, posebna izvjestiteljica o borcima za ljudska prava u Africi, osudila to uhićenje i zatražila hitno oslobađanje Boba Rugurike te je također podsjetila na to da vlasti Burundija imaju odgovornosti koje proizlaze iz Deklaracije o načelima o slobodi izražavanja u Africi te iz deklaracija iz Kigalija i Grand Bayja;

- J. budući da je pravo na slobodu izražavanja zajamčeno Ustavom Burundija te međunarodnim i regionalnim ugovorima koje je Burundi ratificirao, da je također dio nacionalne strategije za dobro upravljanje i borbu protiv korupcije, kao što je i ključni uvjet kako bi se mogli održati slobodni i poštenu izbora 2015. te kako bi rezultate tih izbora prihvatili svi sudionici;
- K. budući da će slobodan, pošten, transparentan i miran izborni postupak u 2015. omogućiti zemlji koja je još u poslijeratnom stanju da izađe iz bezizlazne političke situacije koju je prouzročio izborni postupak 2010. godine;
- L. budući da su u skladu s rezolucijom Parlamenta od 18. rujna 2014., osobito upućivanjem na članak 96. Sporazuma iz Cotonoua koje se u njoj nalazi, predstavnici EU-a počeli inzistirati na potrebi za uključivim sudjelovanjem svih političkih snaga zemlje u izbornom postupku, u skladu s programom rada i Kodeksom ponašanja;
- M. budući da je vlada Burundija potvrdila svoju predanost tome da djeluje kako bi zajamčila da pregovori sa svim političkim stranama u zemlji poštuju dva navedena dokumenta te je ponovila svoj zahtjev EU-u i njegovim državama članicama da pružaju materijalnu i financijsku potporu za aktualni izborni postupak te da šalju timove promatrača u Burundi prije, tijekom i nakon izbora;
- N. budući da je EU nedavno Burundiju dodijelio 432 milijuna EUR iz Europskog razvojnog fonda 2014. – 2020., između ostalog za pomoć u unapređenju uprave i civilnog društva;
- O. budući da se Burundi i dalje suočava s najgorom političkom krizom otkad je 2005. završio dvanaestogodišnji građanski rat te budući da to ponovno predstavlja prijetnju unutarnjoj stabilnosti same zemlje i njezinih susjeda u već ionako nestabilnoj regiji afričkog kontinenta;
1. osuđuje neopravdani pritvor Boba Rugurike i poziva na njegovo hitno i bezuvjetno oslobađanje; poziva vlasti da istovremeno nastave svoje istrage u vezi s ubojstvom triju talijanskih časničkih sestara te da odgovorne privedu pravdi; isto tako poziva na otvaranje nezavisne istrage o ubojstvu triju časničkih sestara;
 2. osuđuje sva kršenja ljudskih prava u Burundiju i uvođenje restriktivnih zakona uoči predsjedničkih i parlamentarnih izbora koji će se u zemlji održati 2015., a posebno osuđuje one zakone koji imaju štetni učinak na oporbu, medije i civilno društvo ograničavanjem slobode izražavanja i udruživanja te slobode održavanja sastanaka;
 3. poziva vlasti Burundija da zajamče primjerenu i poštenu ravnotežu između slobode medija, koja obuhvaća slobodu novinara da istražuju zločine i izvješćuju o njima, i potrebe da se očuva pravovaljanost kaznenih istraga;
 4. poziva vladu Burundija da omogući istinsku i otvorenu političku raspravu u pripremi za izbore 2015. te da poštuje program rada i Kodeks ponašanja koji su dogovoreni pod pokroviteljstvom UN-a i koje su potpisali svi politički vođe Burundija; podsjeća na to da Ustav Burundija navodi: „Predsjednik Republike bira se na razdoblje od pet godina koje se može obnoviti jedanput. Nitko ne može odslužiti više od dva predsjednička mandata”;
 5. poziva vladu Burundija da poštuje izborni kalendar i da uključi stranke oporbe u promatranje izbora, između ostalog i u fazu djelomične registracije novih birača kao što su se na sastanku za ocjenu registracije birača 29. i 30. siječnja 2015. dogovorili Neovisno

nacionalno izborno povjerenstvo (CENI) i političke stranke;

6. izražava duboku zabrinutost zbog uplitanja vlade u unutarnje upravljanje oporbenih stranaka, činjenice da oporbenim strankama nedostaje sloboda za vođenje kampanje i povećane sklonosti sudstva da isključuje vođe oporbe iz izbornog postupka;
7. potiče vladu Burundija da poduzme mjere za kontrolu ogranka mladih stranke CNDD-FDD kojima će njegove članove spriječiti u zastrašivanju i napadanju osoba koje doživljavaju kao protivnike te da zajamči izvođenje pred sud osoba odgovornih za zlostavljanja; poziva na provođenje neovisne međunarodne istrage o tvrdnjama da CNDD-FDD naoružava i obučava svoj ogranak mladih; poziva vođe oporbenih stranaka da spriječe nasilje koje se provodi nad njihovim protivnicima;
8. naglašava važnost poštovanja Kodeksa ponašanja u izbornim pitanjima (*Code de bonne conduite en matière électorale*) i plan izbora u čijem je sastavljanju posredovao UN i koji su politički akteri potpisali 2013. te potpuno podržava djelovanje UN-a i međunarodne zajednice u cilju sprečavanja daljnjeg porasta političkog nasilja prije izbora 2015. i pružanja pomoći pri ponovnoj uspostavi dugoročne sigurnosti i mira;
9. potiče sve one koji su uključeni u izborni postupak, između ostalog tijela nadležna za organiziranje izbora i sigurnosne službe, da poštuju obveze preuzete Sporazumom iz Aruše, te podsjeća na to da je tim sporazumom okončan građanski rat i da je on temelj Ustava Burundija;
10. naglašava vodeću ulogu koju bi EU trebao imati u promatranju predizbornog stanja kako bi se izbjeglo kršenje bilo koje obveze što bi moglo imati ozbiljne posljedice ne samo na proces demokratizacije već i na mir i sigurnost u Burundiju i čitavoj regiji Velikih jezera;
11. ponavlja da se Burundi obvezao klauzulom o ljudskim pravima Sporazuma iz Cotonoua, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima te Afričkom poveljom o ljudskim pravima i pravima naroda i da je stoga dužan poštovati opća ljudska prava, među kojima je i sloboda izražavanja; poziva vladu Burundija da omogući istinsku i otvorenu političku raspravu prije izbora 2015. u kojoj nema straha od zastrašivanja suzdržavanjem od uplitanja u unutarnje upravljanje oporbenih stranaka, izbjegavanjem postavljanja ograničenja u vođenju kampanje koja utječu na sve stranke, posebno u seoskim područjima, te suzdržavanjem od zloupotrebe sudstva radi isključivanja političkih protivnika;
12. poziva Komisiju, potpredsjednicu/Visoku predstavnicu i države članice da nastave raditi kako bi se postigla jasna i principijelna politika EU-a prema Burundiju u okviru koje se rješavaju ozbiljna kršenja ljudskih prava, u skladu sa Strateškim okvirom EU-a za ljudska prava; poziva Komisiju da razmotri održavanje savjetovanja s Burundijem u skladu s člankom 96. Sporazuma iz Cotonoua radi njegovog mogućeg isključenja iz Sporazuma te da poduzme sve primjerene mjere tijekom trajanja tih savjetovanja;
13. poziva potpredsjednicu/Visoku predstavnicu da iskoristi pojačani politički dijalog predviđen člankom 8. Sporazuma o partnerstvu s vladom Burundija iz Cotonoua kako bi se konkretno odgovorilo na zatvaranje političkog prostora u Burundiju i utvrdilo jasna i konkretna referentna mjerila kojima mjeriti razvoj događaja te kako bi se utvrdilo strategiju kojom odgovoriti na njih;

14. poziva vladu Burundija, vođe stranaka oporbe i aktiviste civilnog društva da naprave sve što mogu kako bi na demokratski i transparentan način podržali Povjerenstvo za mir i pomirenje (PRC) s ciljem rješavanja zločina iz prošlosti i gledanja unaprijed kako bi se na pravi način spremilo za budućnost;
15. poziva Europsku uniju i države članice da oslobode sredstva koja su potrebna da bi se odgovorilo na humanitarnu situaciju u tom dijelu svijeta te da surađuju s tijelima UN-a posebno u pogledu situacije kronične neishranjenosti;
16. poziva Komisiju da sredstva za razdoblje 2014. – 2020. prioritetno dodijeli nevladinim organizacijama i međunarodnim organizacijama koje izravno rade s ljudima te da izvrši pritisak na vladu Burundija kako bi provela reforme koje su potrebne za konsolidaciju države;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, državama članicama, vladi Burundija, vladama zemalja regije Velikih jezera, Afričkoj uniji, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine EU-a i AKP-a te Panafričkom parlamentu.